

Hatástalan szankciók

2024 február 11. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A büntet?intézkedések eredménye minden esetben kett?s, vagyis nemcsak azt az országot sújtja, amelyet megcéloznak vele, de a büntet? országot is

Immár a tizenharmadik gazdasági szankciós csomagról tárgyalnak az EU-ban, amellyel Oroszországot tervezik sújtani az ukrajnai invázió miatt. Két év alatt ilyen sebességgel nyirbálni a kétoldalú kapcsolatokat azt mutatja, hogy az európai országok valóban komolyan veszik Oroszország megbüntetését, s el?bb-utóbb akár siker is koronázhatja er?feszítéseiket.

Kicsit árnyalja a képet, hogy a szankciós politika a világtörténelem során soha nem járt eredménnyel. Persze minden konfliktus rendkívül szerteágazó, és sok összetev? együtt nevezhet? háborúnak, ahogy a béke elemei is számosak, de soha, egyetlen alkalommal se hajolt meg egyetlen állam se a nemzetközi nyomásgyakorlásnak. A gazdasági szankciók eredménye mindig az volt, hogy a büntetés alá vont ország átalakította gazdasági rendszerét, s megtalálta az új partnereket a régiek helyére. A lakosság a büntet?intézkedések hallatán felháborodott, és az eddiginél is sokkal er?sebben támogatta az alkalmasint egyáltalán nem demokratikus rendszert, személyes sértésként felfogva a külföldiek nyomásgyakorlását.

Irán 1979 óta kénytelen együtt élni a szankciókkal, és természetesen vannak gazdasági nehézségei, de nem kényszerült térdre, s?t alternatív gazdasági élete most is stabil. Az pedig hosszú elemzések tárgya lehetne, mennyit segített az iszlám forradalom ügyének a nyugati nyomásgyakorlás. Egyáltalán nem mondható vakbuzgó fanatikusnak az iszlám köztársaság lakossága, de lényegében egy emberként tiltakoztak az ellen, hogy újabb büntetéseket szabtak ki rájuk a vélelmezett nukleáris fejlesztések miatt. Még azok is felháborodtak, akik egyébként ellenzik a permanens forradalmat, és a pokolba kívánják a síita papság rezsimjét. Ugyancsak ez a hatás jelentkezett Kubában, ahol 1959 óta éldegélnek kommunista hiánygazdálkodással, mindezt megfejelve a Szovjetunió megsz?ntével. Akkor ugyanis az addigi hivatalos pénzcsap bezárult, a gazdaságnak pedig teljesen új utakat kellett keresnie. Kuba soha nem volt gazdasági sikertörténet, de fejet se hajtott soha, persze ha ilyesmit akart volna, ahhoz lett volna egy-két szava Moszkvának is.

Dél-Afrika se hajolt meg a nemzetközi nyomás el?tt, nagyon komoly oka se lett volna, hiszen mindig megmaradtak számára a kiskapuk, pénzzel pedig b?ven el volt látva. Azt máig nem tudjuk, hogy engedték volna-e a feketék részvételét a politikában a szankciók nélkül is, hallgattak volna az id?k szavára, vagy fennmaradt volna még továbbra is az apartheid. Nelson Mandela szerint egyértelm?en befolyásolta a fehér vezetést a szankciós politika, de ne feledjük, neki érdeke volt ezt mondani. A fehéreket nem kérdezték err?l.

A büntet?intézkedések eredménye minden esetben kett?s, vagyis nem csak azt az országot sújtja, amelyet megcéloznak vele, de a büntet? országot is, hiszen a gazdasági kapcsolatoknak ilyen a természete. Olyan pedig soha nem történt, hogy az egész világ egy emberként, szigorúan összezáró tömbként ellenezte volna valamely állam tevékenységét. El?ször Napóleon hívott össze kontinentális zárlatot az Egyesült Királyság ellen, a végeredmény pedig az volt, hogy az európai államok többet veszítettek a részlegesnek bizonyult embargóval, mint a britek.

Oroszország manapság nagyon hasonló helyzetben van, hiszen nem egy gyenge és külföldi köldökzsinóron vegetáló országot vesznek célba a nyugati intézkedések, hanem egy világhatalmat, amely saját elemzései szerint hamar képes volt alternatív gazdálkodást életbe léptetni, így nem szenved hiányt semmib?l. A megfelel? termékeket ugyanis mindig meg fogják vásárolni a világpiacon.

Amikor Irakban az Iszlám Állam terrorszervezet elfoglalt olyan régiókat, ahol olajkutak voltak, a megfelel? kereskedők azonnal leültek tárgyalni a torzonborz fanatikusokkal, senkit se zavart, hogy vér tapad a kezükhöz. Mert a pénznek nincs szaga, tudjuk jól. A szankciók így könnyen fegyverré válhatnak, s nem feltétlenül azokra sújtanak le vele, akikre céloznak. Ha elterjed egy bizonyos körben, hogy az adott országgal tilos kereskedni, s mindenféle intézkedéseket hoznak vele szemben, akkor a szövetségesek kötelez?nek érzik a részvételt az akcióban. De könnyen kiderülhet, hogy a szankciók kijátszása nem olyan nagyon nehéz, s már az elejét?l kezdve nyilvánvaló volt, hogy az a kiskapu láthatóan és hívogatóan nyitva áll.

Az orosz olajat gond nélkül el tudja adni Moszkva a Távol-Keleten, egy részét átmatricázva Európában. A szankciók miatt keletkezett áruhiányt viszont mások, például az amerikaiak tudják betölteni, amely kiváló üzleti érzékre utal. Ezért fontos átlátni mindig ezeken a nagy, közös együtt vonulásokon, mert valaki itt mindig csibész.

Borítókép: Illusztráció (Fotó: AFP/Isza Ferenc)

Sitkei Levente - www.magyarnemzet.hu

Ajánló